

Stilistikk

som lingvistisk disiplin

Fagområdet om tekster og deres

- Språklige virkemidler (stylizace) i en tekst
- Aktuell oppbygging av ulike ytringer (výpovědi)
- komposisjon (saklig korrekt, logisk og adekvat i stilen)

Stilistikkens oppgave er

- Systematisering av stilreglene i konkrete språk
- Stilistisk analyse, karakteristiske trekk ved ulike tekster (også litterære tekster), sjangrer
- Veien til egen skriving, til å lage egne tekster
- Veien til kommunikasjon i ulike situasjoner, skriftlig og muntlig

Studentene skal lære

- å analysere og vurdere skjønnlitterære tekster, sakprosa og barnetekster
- å utvikle studentenes evne til å uttrykke seg riktig, lett og ledig på begge målformer, og å vurdere den måten andre bruker språket på
- å legge et faglig grunnlag som gjør at studentene senere vil kunne følge med i den faglige og fagdidaktiske utviklingen innenfor nordstikken

og

- å utvikle en selvstendig og kritisk holdning til det faglige innhold og til metodene i arbeidet med faget, og en vurderende holdning til målet, innholdet, arbeidsmåtene og den plassen norskfaget har i skolen.
- at studentene får innsikt i form og funksjon på ulike språklige nivåer

B. STILNIVÅ

- Vi skiller om tre ulike stilnivå i tekster:
- **Høystil (kansellistil)**
En høytidelig stil eller en typisk litterær stil med bruk av skildring, bilder o.l. Typisk eksempel: bibelspråk og tradisjonell lyrikk.
- **Sakstil eller mellomstil**
Den vanlige sakprosastilen. Den typiske avisstilen og lærebokstilen.
- **Lavstil**
En stil preget av muntlig språk eller slang. Typisk for tekster med motiv/tema fra livet blant samfunnets tapere.

TEKSTFUNKSJONER

- Vi snakker om fire ulike hovedfunksjoner eller formål for tekster. De fleste tekster vil ha innslag av flere funksjoner.
- **1. Informativ funksjon.**
Tekstens formål er å gi saklig informasjon.
Typisk for faglitteratur.

.

- **2. Appellativ funksjon.**

Tekstens formål er å påvirke og overbevise. Typisk for reklametekster og politisk propaganda.

- **3. Ekspressiv funksjon.**

Tekstens formål er å gi uttrykk for personlige følelser. Typisk for dikt og privat dagbok.

- **4. Estetisk funksjon.**

Tekstens formål er å formidle et inntrykk av noe vakkert. Typisk for skildringer

Lingvistiske nabogrener

- Stilistikk er i slekt med
- Leksikologi
- Fraseologi
- semantikk
- retorikk
- syntaks
- tekstlingvistikk

•

- **Stilistiske virkemidler**
- **Ordvalg**
- **Syntaks**
- **Semantikk**
- **Troper og figurer**
- **lydlige forhold**
- **rytme**